

יום שישי כ"ב באדר ב תשע"ו

שו"ת סיכום הדף היומי

מ"ל: n101@okmail.co.il :פקס: 03-5709307 ניתן לקבל כל יום לתיבת מ"ל או לפקס.

קידושין - כ"א

1. נתבאר בברייתא לעיל שנצרך פסוק כדי שלא נדרוש קל וחומר מבתי ערי חומה לשדה אחוזה שאינו נגאל לחצאין. כיצד טענו שיש לפרוך ק"ו זה?
 - א. מבתי ערי חומה נגאל רק בשנה הראשונה, משא"כ מקדיש שדה אחוזה יכול לגאול עד היובל.
 - ב. ונדחה - שהצורך בפסוק הוא משום שהיה צד השווה של מוכר בית אחוזה ומוכר בית בבתי ערי חומה.
 - ג. ואין לטעון מה להצד השווה שבהן - שכן הורע כחם ליגאל בשנה שניה, [בשדה אחוזה עדין אינו יכול ובערי חומה יותר אינו יכול] אבל מקדיש יכול.
 - ד. כיון שעברי הנמכר לעכו"ם יוכיח שיפה כחו ליגאל בשנה שניה, ואין גואל לחצאין.

2. רב ששת פסק שמוכר בית ערי חומה אינו נגאל לקרובין. מנין הקשו עליו?
 - א. בכל גאולה תתנו - לרבות בתים ועבד עברי, ולכאורה הכוונה לבתי ערי חומה.
 - ב. ונדחה - הכוונה לרבות בתי החצרים [מוכר בית בעיר שאינה מוקפת חומה]. ואף שכבר יש פסוק מפורש 'על שדה הארץ יחשב' הוצרכו לקובעו חובה, וכשיטת ר' אליעזר שחובה על הקרובים לגאול, ודלא כר' יהושע הסובר שזו רשות.
 - ג. בברייתא לגבי עברי הנמכר לעכו"ם יגאלנו ג' פעמים, לרבות כל הגאולות, ולכאורה הכוונה שאף בתי ערי חומה נגאל לקרובין.
 - ד. ונדחה - באו לרבות ב'בתי חצרים ושדה אחוזה' שנגאל לקרובין, ואף שכבר מצינו לזה מקור באו לרבות 'קרוב קרוב קודם'.

3. נסתפקו האם עבד עברי הנמכר לישראל, האם נגאל לקרובים. מנין רצו להוכיח? [לרבי נתבאר לעיל שאינו נגאל בקרובים, ונסתפקו אליבא דרבנן]
 - א. בכל גאולה תתנו - לרבות בתים ועבד עברי, להו"א הכוונה לנמכר לישראל.
 - ב. ונדחה - הכוונה לנמכר לעכו"ם ואף שכבר נאמר בפירוש, באו לקובעו חובה ואפילו לרבי יהושע.
 - ג. יגאלנו ג' פעמים - להו"א בא לרבות עברי הנמכר לישראל.
 - ד. ונדחה - בא לרבות בתי החצרים ולקרוב קרוב קודם.

4. אלו הוראות ולימודים הובאו בענין רציעה?
 - א. המקור שהנרצע נקנה ברציעה - ורצע אדוניו את אזנו במרצע וגו'.
 - ב. ובמיתת האדון - ועבדו - ולא את הבן ולא את הבת.
 - ג. וביובל - לעולם - לעולמו של יובל.
 - ד. במה כשר לרצוע - לר' יוסי בר יהודה כל דבר הניקח ביד כגון הסול, והסירא, והמחט, והמקדח, והמכתב, כיון שדורשים ריבוי מיעוט וריבוי לרבות הכל ולמעט רק רציעה בסם.
 - ה. המרצע - לרבות מרצע הגדול. ה' הידיעה כמו בגיד הנשה הירך - המיומנת שבירך.
 - ו. יודן בריבי - רוצעין רק בחלק הרך של האוזן, וחכמים חלקו וסברו שנרצע בסחוס, והראיה מכך שאין ע"ע כהן נרצע, מפני שנעשה בעל מום.
 - ז. והתורה אמרה ושב אל משפחתו, למוחזק שבמשפחתו.

5. נסתפקו האם עבד עברי כהן, רבו מוסר לו שפחה כנענית, כיון שחידוש הוא ואין הבדל בין ישראל לכהן, או שלכהן אסור שהרי נתברו בו מצוות?

לרב: מותר, לשמואל: אסור. והקשו על שמואל מדברי חכמים שאין עבד עברי כהן נרצע מפני שנעשה בעל מום, ולשמואל היו צריכים לטעון שבעינין 'אהבתי' וליכא, משמע שמוותר.

6. נסתפקו: האם כהן, מותר ביפת תואר? [הצדדים כנ"ל]
 - א. ללשון א' - בביאה ראשונה - לכו"ע מותר כיון שלא דברה תורה אלא כנגד יצר הרע.
 - ב. ונחלקו - בביאה שניה, לרב: מותר, הואיל והותר הותר, לשמואל אסור כיון שנחשבת עתה גיורת האסורה לכהן.
 - ג. ללשון ב' - בביאה שניה לכו"ע אסור כיון שנחשבת גיורת.
 - ד. ונחלקו - בביאה ראשונה - לרב: מותר כיון שלא דברה תורה אלא כנגד יצר הרע,
 - ה. לשמואל: אסור, כיון שמי שאינו יכול לקיים והבאתה אל תוך ביתך אינו יכול לקיים גם וראית בשביה.